Vnde ſanctꝰ dyomiſiꝰ ꝙ enim ſol do
mum exiſtēte ⁊ clauſa feneſtra · nō il
luminat nō eſt culpa ſolis : ſed hōis
feneſtram nō aperiētis : tercium exem
plum ponit Anſel · ſi eī porrigo tibi
pomū ⁊ tu nō accipis ꝙ nō habes po
mum nō eſt culpa mei dātis : ſed tui
nō accipiētis · ideo dr̄ ad Heb · xij · Vi
dete ne quis deſit grē dei ⁊ c̄ · Circa hoc
euāgelium vbi dr̄ · Vocatum eſt no
mē eius ihesus · Notādū ꝙ papa Jo ·
xxij · ſtatuit vt quicūqꝫ in miſſa quā
do nomē ihesus nominat̄ geniculatꝰ
fuerit vel qui tūc tūdit pectꝰ vel icli
nās facit reuerētiam huic ſāctiſſimo
nomini ihesu obtinet · xx · dies indul
gentiaꝝ ꝓut de hoc habet̄ publicum
inſtrumētum littere autētice · Item
notādum ꝙ hodie ſm̄ Aug · in ſermo
ne die kalēdis ianuarij Pagani olim
maximū habuerūt feſtum ī kalēdis
ianuarij Nam ianum crediderūt quē
dam deum eſſe ⁊ duas facies ei figuā
bāt · vnam a pte ante ī ſignū futuri
anni ⁊ aliam a pte poſt in ſignum p̄
teriti āni vnde ei quidam ſexꝰ veſtes
ſuas mutauerūt alij faciem alij pecu
dum veſtes induerūt · alij canticas lu
xurioſis cecinerūt · alij auguria ſerua
bāt · alij mēſas nocte parabāt credē
tes ſacietatem venturā fructuū · alij
ſtrenas · i · iocalia tradiderūt amicis
hodie ꝑmo mane in ſignum boni āni
que omnia ꝓ xp̄o dimittere debemꝰ
et ſimilia circa eccleſias ⁊ dei cultum
cōplere debemꝰ ·

In epiphania domini Euāgelium
ſcd̄m Math · ij ·

Cum natꝰ eſſz ihesus in beth
leem iude in diebus herodis
regis Ecce magi venerūt ab
oriente iheroſolimā dicētes vbi eſt q̄
natꝰ eſt rex iudeoꝝ · Vidimꝰ eī ſtel
lam eius in oriēte ⁊ venimꝰ adorare
eum · audiēs autem herodes rex tur
batꝰ eſt ⁊ omnis iheroſolima cū illo
et ꝯgregās oēs principes ſacerdotū
et ſcribas populi ſciſcitabat̄ ab eis
vbi xp̄s naſceret̄ · At illi dixerunt ei
in bethleem iude · Sic eī ſcriptū eſt
per ꝓphetam · Et tu bethleem terra
iuda nequaq̄ minima es in principi
bꝰ iuda · Ex te enim exiet dux qui re
gat populum meum iſrl̄ · Tunc hero
des clam vocatis magis · diligēter di
dicit ab eis tempꝰ ſtelle que apparu
it eis Et mittēs illos in bethleem di
xit · Ite ⁊ diligēter interrogate de
puero · Et cum inueneritis renūciate
mihi : vt ⁊ ego veniēs · adorem eum
Qui cum audiſſent regem abierunt
Et ecce ſtella quam viderāt in orien
te āntecedebat eos vſqꝫ dum veniēs
ſtaret ſupra vbi erat puer · Vidētes
autem ſtellam gauiſi ſūt gaudio ma
gno valde · Et intrātes domum inue
nerūt puerum cū maria matre eius
Et ꝓcidētes adorauerūt eum · Et ap
tis theſauris ſuis obtulerūt ei mune
ra aurum thus ⁊ mirram · Et reſpō
ſo accepto in ſomnis ne redirent ad
herodem · per aliam viam reuerſi ſūt
in regionē ſuam Poſtilla

Vbi eſt qui natꝰ eſt rex iudeoꝝ
Mat · ij · Ante inicium illiꝰ euā
gelij ſcribit beatꝰ math · in p̄cedēti
ca · ꝙ cum eſſet deſpōſata mater ihe
ſu maria ioſeph anteq̄ cōuenirent i
uēta eſt in vtero habēs de ſpū ſācto
Joſeph autem vir eius cum eſſet iu
ſtus ⁊ nollet eam traducere · voluit
occulte eam dimittere · Hec autē co
gitāte angelꝰ domini ī ſomno ap
paruit ei dicēs Joſeph fili dauid · no
li timere accipere mariam cōiugem
tuam quod enim in ea natum eſt de
ſpiritu ſancto eſt · pariet autem fili
um : ⁊ vocabis nomen eius ihesum ·
Ipſe enim ſaluū faciet populum ſuū
a peccatis eorum · Tunc poſtmodum

ſequit̄ euangeliū hodiernū. Cū ergo
natꝰ eſſet ihesus. ſupple dulcis ſalua
tor de maria ꝟgine ſcḋm humanitatē
in bethleē iude. Gor. hoc dr̄ ad dif
ferentiā alteriꝰ bethleem q̄ eſt in ga
lilea in tribu zabulon. de q̄ habetur
Joſue. xix. In diebꝰ herodis. ſ. aſca
lonite qui fuit gētilis ⁊ ydumeꝰ ⁊ ꝓ
mus rex aliemgena in iheruſalē ⁊ ſu
ꝑ ꝑplm iudaicum ꝯſtitutꝰ. Pro
quo ſciendū ꝙ tres fuerūt herodes.
ſcilicꝫ aſcalonita. antipas. ⁊ agripa.
Aſcalonita necat pueros. antipa io
hannē Agripa iacobū mittēs in car
cerē petrū. Itē ſciendū ꝙ xp̄s tūc tē
poris natꝰ eſt cū ꝓmo ablatū fuit re
gnū a iudeis ⁊ qn̄ aliemgena regnuit
vt impleret̄ ꝓphetia iacob Geñ. xlix
Non auferet̄ ſceptꝝ de iuda nec dux
de femore eiꝰ donec veniat q̄ mitten
dus eſt. Et a tp̄e illo quo iacob ꝓphe
tauerat ꝓphetiam illā fluxerūt mille
centū. lv. ān̄i. Ecce magi ab oriēte.
qui dicunt̄ magi ꝓpter magnitudinē
ſapiētie ⁊ ſcie. venerūt iheroſolimā.
ſcḋm glo. eo ꝙ crediderūt qꝛ tal' puer
nō niſi i vrbe regia naſci debuiſſꝫ. di
cētes. vbi ē qui natꝰ eſt rex iudeoꝝ
xp̄us rex iudeoꝝ ē dictus qꝛ ad ipſos
ſpāliter ē miſſus. vtꝫ Mat. xv. nō ſū
miſſus niſi ad oues q̄ pierūt domꝰ iſrl'
Itē qꝛ cū eis nutritꝰ ⁊ cōuerſatꝰ eſt
ſcꝫ in nazareth. vt hēt̄ Lu. iiij. Notā
dū ꝙ ille titulꝰ a tribus regibus ē ho
die nūciatꝰ ⁊ a pilato i die paſceues
cōfirmatꝰ. qn̄ fecit ſcribi titulum ⁊
cruci affigi. Ihesus nazarenꝰ rex iu.
vidimꝰ ſtellā eius i oriēte ⁊ venimꝰ
adorare eū. vñ Aug. d. Magi tradi
tionē balaā ſeq̄bant̄ q̄ dixit. ⁊ hētur
Nu. xxiiij. Orietur ſtella ex iacob ⁊ ſcḋm
Cri. Cū magi ſup montē q̄ dr̄ victori
alis ꝯſiſterent ⁊ deū adorarēt. ſtella
ad inſtar pueri crucē in capite haben
tis eis apparuit ex cuiꝰ aſpectu erāt
valde gauiſi ⁊ ſuis tēpibꝰ meruerūt
vidē ſtellā illā quā ꝓpheta balaā lon
gis tp̄ibꝰ ante ꝓdixerāt. ⁊ ſtati arri
pientes iter ſtella añcedēte eos vene
rūt ad pueꝝ adorandū ⁊ munera ei
offerēda. Et illa ſtella nō tm̄ i nocte
ſed etiā i media die apparebat. ⁊ ſo
lis radios vicit in claritate qḋ non ē
virtutis aliaꝝ ſtellaꝝ fulgentiꝰ. Pu
er natꝰ nouam ſtellā fabricauit. Sꝫ
q̄uo in tredecim diebꝰ tam cito vene
rūt ab oriēte in iheruſalē que ē i me
dia pte mūdi ſita. Reſpōdet remigi
us ꝙ puer ad quē iuerūt potuit eos
tam in breui ſpacio tēpis ad ſe redu
cere. Vñ augꝰ dr̄. ꝙ tres magi iter
vniꝰ anni in tredecim diebꝰ ꝑegerūt
Audiēs aūt herodes rex. ſcꝫ regem
natū iudeis de gn̄e iudeoꝝ cū ipſe eſ
ſet ydumeꝰ ⁊ de alia gēte. turbatus
eſt. timēs ne regno reuoluto ad iude
os ipſe expelleret̄ a regno ⁊ ſemē eꝰ
poſt ipſū. Ideo ſcḋm grego. ſup math
Codices q̄bꝰ genealogia iudeoꝝ tex
itur cremauit. ⁊ oīs iheroſolima cū illo.
cauſa timoris ne rex iratꝰ regiones
et ꝑplm vexaret ⁊ aggrauaret. Et
congregās oēs ꝓncipes ſacerdotū ⁊
ſcribas populi. q̄ erāt legis doctores
ſciſcitabat̄ ab eis vbi xp̄us naſcere
tur. At illi. ſicut periti in lege. reſpō
derunt in bethleem iude ſic eīm ſcrip
tū eſt per ꝓphetam micheā quinto.
Et tu bethleem terra iuda nequaq̄
minima es in principibus iuda. ex te
enim exiet dux qui regat populum
meum iſrahel Vnde in pſal. quadra
geſimoſeptimo. Ipſe regat nos in ſe
cula. Vnde leo papa. Chriſtꝰ qui ſer
ui formam acceperat ⁊ non venit iu
dicare ſed iudicari. bethleem preele
git natiuitati et iheroſolimam paſſi
oni. tunc herodes. Lyra. cognito lo
co natiuitatis chriſti. ⁊ iudeorum re
ſponſo. clam vocatis magis diligent̄

didicit ab eis tempꝰ ſtelle que appa
ruit eis . dicit enim clam id eſt occul
te cum eſſet alienigena nō cōſidebat
de iudeis ⁊ ideo voluit ſuum cōſilium
eos latere. Et mittēs illos in bethle
em dixit. Ite ⁊ diligēter interroga
te de puero ⁊ cum inueneritis renūci
ate mihi vt ⁊ ego veniēs adorem eū
Ly. Spondet falſum obſequiū vt fa
ciliꝰ eos decipiat ⁊ ad redeūdum ad
ipſum inducat. Raba. Finxit ſe vul
tu ⁊ verbis eum adorare velle quem
inuida cogitatione tractabat occide
re. qui cum audiſſent regez abierūt
recedētes de iheruſalem vt irent ver
ſus bethleem. ⁊ ecce ſtella quam vi
derāt in oriēte antecedebat eos. vn
de Criſoſto. ſuper Mat. Ex hoc oſten
dit̄ qꝛ cū ſtella duxiſſet magos in ihe
ruſalem. abſcōdita eſt ab eis vt reli
cta ſtella cogerent̄ de xp̄o interroga
re vt ipſi magi qui prius fuerāt com
moniti celeſti ſigno. cōfirmarent̄ ex
dicto ꝓphetico ⁊ ex doctoꝝ hebraico
rum reſpōſo ſicut iam ſupra dictum
eſt. vſq₃ dū veniēs ſtaret ſupra vbi
erāt puer. Stetit enim ſup caput pue
ri. quaſi diceret. hic eſt vt qꝛ loquē
do monſtrare nō poterat ſtādo mon
ſtraret. ⁊ intrātes domum. id eſt di
uerſorium vbi puer natꝰ fuerat. in
uenerūt puerum cum maria matre
eius. pie credit̄ cum beata virgo an
te diuerſorium equitatum magnum
vidiſſet. recepit pueꝝ de p̄ſepio ſup
gremiū ⁊ in brachia ſua vt ſic ſe ma
trem pueri oſtēderet. Raba. Diuino
autem nutu factum eſt qđ abiret io
ſeph ne aliqua occaſio male ſuſpicio
nis daret̄ gentibꝰ Et procedētes ado
rauerūt eum. Ly. ex quo patz qꝫ cog
nouerūt ipſiꝰ diuinitatez per diuinā
reuelationem. Cum enim viderēt pu
erum pānis vilibꝰ inuolutum in gre
mio pauperis matris poſitum. nullū
regie dignitatis humane habentem
ſignum. nō eſt veriſimile qđ talez re
uerētiam ei exhibuiſſēt: niſi aliquid
ſupra hominem cognouiſſent. vnde
Criſoſto. Puerum viderūt hominez
et agnouerūt redemptorez illumina
ti i fide credētes hūc puerum eſſe ſal
uatorem mūdi quem queſierant. Et
apertis theſauris ſuis obtulerūt ei mu
nera. aurum. thus. ⁊ mirram. Lyra
Iſta tria obtulit quilibet ipſoꝝ ſcz.
aurum ad ſuſtētationē pauperis ma
tris ⁊ filij. thus cōtra fetorem loci.
Mirram ad cōſolidāda membra pu
eri. Item per aurum ſignificabāt re
giam dignitatem. per mirram homi
nis mortalitatem. qꝛ mirra ſolēt inū
gi corpora mortuorum. per thus ipſi
us diuinitatem. qꝛ thus ad honorem
diuinum cōcremat̄. Item qꝛ magi a
puero habuerūt triplicē ſubſtātiam
ſcz corpꝰ. animā. ⁊ res temporales.
Fecerūt igit̄ homagium regi puero
nato. de corpore qꝛ ꝓcederūt. in quo
notat̄ eorum magna humilitas. Et
in hoc reprehendit̄ ſuperbia illorum
xp̄ianoꝝ qui non flectūt genua ſua i
eleuatione corporis xp̄i in miſſa. de ani
ma. qꝛ adorauerūt eum in quo nota
tur eorum fides. de ſubſtātia tempo
rali qꝛ ⁊ munera obtulerūt. Plꝰ enī
non habet homo niſi corpꝰ animam
et temporalia. Sequit̄. Et reſponſo
accepto. ſcz per angelum. ne redirēt
ad herodem per aliam viam reuerſi
ſunt in regionem ſuam. Ly. ſcz per
acto obſequio qꝛ deſcenderūt ad ma
re ⁊ inde per nauē trāſfretātes abie
rūt in tharſim. Qđ cognoſcēs hero
des iratꝰ poſtea naues tharſenſium i
cendit ẜm quod fuit ꝓphetatum per
dauid in p̄s. xlvij. In ſp̄ū vehementi
cōteres naues tharſis. Vnde circa
p̄ns euāgelium vbi dicit̄ in diebꝰ he
rodis regis. Hic querit̄ quare non

dixit. In diebꝰ octauiani ceſaris Re
ſpondetur ꝙ euāgeliſta hoc dixit vt
videat̄ impleta ꝓphetia iacob que ha
bet̄ Gen̄. xlix. Non auferet̄ ſceptrū
de iuda ⁊ dux de femore eius donec
veniat qui mittendus eſt ſed iam ab
latum erat ſceptꝝ de iuda qꝛ iſte he
rodes erat alienigena ⁊ erat primꝰ
rex iudeorum ⁊ ſic euāgeliſta ꝓbat
xp̄m veniſſe ex triplici ꝓphetia Iacob
qui ꝓphetauerat tempus xp̄i vt iam
dictum eſt. Et ex ꝓphetia Michee qui
prophetauit de loco vt ptꝫ hic in euā
gelio. Et tu bethleē terra iuda ⁊c̄.
¶ Et ex ꝓpheta balaam qui ꝓpheta
uit de ortu ſtelle. vtꝫ Numeri. xxiiij.
Orief ſtella ex iacob. Manifeſtū eſt
ergo xp̄um natum eſſe cum omnes
iſte tres ꝓphetie vno tempore ſint im
plete.
¶ Dominica infra octauam epipha
nie. Euāgelium ſcd̄m Lucā. ij.
In illo tempore. Cum factus eſſet ihe
ſus annorum duodecim aſcendentibꝫ
illis iheroſolimam ſcd̄m conſuetudi
nem diei feſti. cōſummatiſqꝫ diebꝰ
cum rediret. remanſit puer iheſus in
iheruſalem: ⁊ non cognouerūt parē
tes eius. Exiſtimantes autem illum
eſſe incomitatu. venerūt iter diei. ⁊
querebant eum inter ꝯgnatos ⁊ no
tos. Et non inuenientes reuerſi ſūt
in iheruſalem requirētes eum. Et fa
ctum eſt poſt triduū inuenerūt illum
in templo ſedentem in medio docto
rum audiētem illos ⁊ interrogātem
eos. Stupebāt autem omnes qui eū
audiebāt ſuper prudētia ⁊ reſponſis
eius. Et videtes admirati ſūt. Et di
xit mater eius ad eum. Fili quid feci
ſti nobis ſic. Ecce pater tuus ⁊ ego
dolentes querebamꝰ te. Et ait ad il
los quid eſt quod me querebatis Ne
ſciebatis. ꝙ in hijs que patris mei
ſunt oportet me eſſe. Et ipſi nō intel
lexerunt verbum quod locutꝰ eſt ad
illos Et deſcēdit cum eis. ⁊ venit in
nazareth. Et erat ſubditus illis. Et
mater eius cōſeruabat omnia verba
hec in corde ſuo. Et iheſus ꝓficiebat
etate ⁊ ſapiētia ⁊ gratia apud deum
et homines. Poſtilla.
Cum factus eſſet annorum duo
decim. Lu. Hiſtoria huiꝰ euāge
lij facta eſt anno xp̄i. xij. xvij. kalen̄.
maij. feria. iiij. luna. xvij. indictiōe
quarta. Cum euangeliſta lucas noƀ
declaraſſet quomodo xp̄s fuit in ex
emplum preſentatꝰ ⁊ a ſymeone ⁊
ab anna vidua laudatꝰ. ſicut dictuꝫ
eſt in precedēti dominica. ⁊ poſtq̄ de
clarauit quomodo xp̄us in egiptum
portatꝰ fuit in qua ſeptem annis fu
it. Et cum iā rediſſet de egipto poſt
mortem herodis. ⁊ fuiſſet iam quin
qꝫ annis cum parentibꝰ ſuis in naza
reth. Factum eſt autē anno. xij. aſcē
dentibꝰ parentibꝰ ſuis iheroſolimam
ſcd̄m conſuetudinem diei feſti. iudei
enim ter habebāt in anno preceptū
eundi in iheruſalez in paſca quod fu
it feſtum azimorum. ꝑ hoc feſtum re
colebant exitum ⁊ liberationem de
egipto. Secūdo in penthecoſten per
quod recolebant memoriam legis.
date in quinquageſima die in exitu
de egipto. Tercio in cenophagia ſeu
in feſto tabernaculoruꝫ per quod re
colebant quomodo per quadragin
ta annos in deſerto habitabāt in ta
bernaculis In hijs feſtis quilibet vir
tenebatur ſe preſentare in iheruſalē
cum hoſtijs a deo determinatis. de mu
lieribꝰ non fuit preceptum. ſi tamē
comitabant̄ viros ſuos bonum erat
et laudabile. Sed qui erant valde re
moti poterant ſe in duobꝰ feſtis excu
ſare: ſed non de feſto paſce niſi neceſ
ſitate infirmitatis. ergo dicit. Aſcen
dentibus illis. Iorda. ad litteram qꝛ